

تکتیر ۴۷ ثانیه تاریخی «سنوار»

ثانیه‌به‌ثانیه ویدئوی شهادت فرمانده حماس که تا آخرین لحظه همچون قهرمانی خستگی‌ناپذیر دست از نبرد نکشید، هیچ‌گاه از ذهن‌ها پاک نخواهد شد؛ از نمادهای تاریخی و طرح‌هایی که برای ادای دین به «سنوار» خلق و ماندگار شدند

مجید حسین زاده | روزنامه‌نگار

پرونده

دوربین نصب‌شده بر روی یک پهپاد وارد ساختمان‌ی مخروبه می‌شود. روی یک مبل، فرمانده حماس، خسته و زخمی، تنها و ظاهراً ناامید نشسته است. پهپاد می‌خواهد به او نزدیک و نزدیک‌تر شود تا استیصال او را به تصویر بکشد. نوع نشستن «سنوار» که صورتش را پوشانده و دست‌هایش را بر روی مبل قرار داده، اصلاً شباهتی به آدم‌های محاصره‌شده ندارد. با یک نگاه به دوربین روی پهپاد، می‌خواهد در این آخرین لحظات باز هم در حد توانش در برابر دشمن شجاعانه بجنگد. چند ثانیه بعد، دست‌هایش بالا می‌رود و چیزی شبیه چوب، عصا یا اسلحه را برتاب می‌کند سمت دشمن. البته مشخص است که دیگر توانی در بدنش نمانده است. ضرب‌هایش هم به آن پهپاد کاری نیست اما تاریخ را می‌شکافد. حالا همان حرکت برای بسیاری از نیروهای رزمنده و مقاومت، معنابخش و در ذهن همه مردم آزاد جهان جاودانه شده است. انگار آن پهپاد از سمت دشمن و از دل ارتش رژیم صهیونیستی آمده بود تا آخرین لحظات زندگی این فرمانده را به تصویر بکشد تا برای تمام آیندگان، الگویی از نفرت‌زدلی و ابندی از ظلم و استبداد را به تصویر بکشد. او قهرمان بود، قهرمان زیست و مثل یک قهرمان زندگی کرد. در پرونده امروز زندگی سلام از این خواهیم گفت که فیلم منتشرشده از شهید «سنوار» لحظاتی قبل از به شهادت رسیدن توسط رژیم صهیونیستی حاوی چه نمادها و عناصر رسانه‌ای است؟ همچنین مروری داشتیم بر طرح‌هایی که برای ادای دین به این فرمانده خلق و در چند روز اخیر در فضای مجازی پربازدید شدند.

دستاوردهای ویدئوی شهادت «سنوار»

اولین بازخورد فیلمی که منتشر شد، همین بود که تصویر دروغین غربی‌ها درباره «سنوار» را در هم شکست «یحیی سنوار» که صهیونیست‌ها و رسانه‌های غربی می‌گفتند در تونل‌ها و با سپر انسانی قرار دادن اسرا، تحت تدابیر شدید امنیتی زندگی می‌کند، در خطرناک‌ترین نقطه «تل‌السلطان» رف‌جایی که بیش از ۵ ماه در محاصره بود، در خط مقدم نبرد با رژیم صهیونیستی به شهادت رسید. رژیم برای قدرت‌نمایی و در هم شکستن وجهه رهبری و اسطوره‌ای سنوار، ویدئویی از آخرین لحظات زندگی او را منتشر کرد، در حالی که از شدت جراحت و خونریزی دیگر رمقی برایش نمانده بود. حرکتی که به اذعان بسیاری از فعالان رسانه‌ای یک اشتباه بزرگ بود و اثری کاملاً معکوس در مخاطب جهانی بر جای گذاشت؛ چون سنوار را در نوع مرگ هم به یک اسطوره تبدیل کرد. به گزارش فارس، «محمد لسانی» فعال رسانه‌ای و کارشناس سواد رسانه‌ای در این باره برای‌مان می‌گوید.

۳ عنصر اصلی در ویدئوی منتشرشده

درویدئویی که پهپاد رژیم صهیونیستی از آخرین لحظات زندگی شهید سنوار ضبط کرده، سه عنصر اصلی وجود دارد که در روایت رسانه‌ای قابل سوژه‌سازی و برجسته‌سازی است. «محمد لسانی» کارشناس رسانه و سواد رسانه‌ای این عناصر را این‌گونه تشریح می‌کند:

۱ محیط و مکان یک خانه فلسطینی که دارای خاطرات، اتفاقات، روحیه و یک تاریخچه زندگی است. این که این محیط زندگی، تبدیل به یک مخروبه و خالی از سکنه شده، خودش یک عنصر رسانه‌ای است. جالب این که مالک آن خانه در فضای مجازی عکس‌های خانه را منتشر کرده و با ابراز اادت به شهید سنوار گفته «در خانه خود شهید شدی» و به او افتخار کرده است. در آن عکس‌ها، همان مبل و آن بخش خانه را قبل از تخریب می‌بینیم؛ خانه‌ای که زیبا، پر نور و دل‌باز بوده و دختر بچه این فرد در تصویر حضور دارد.

۲ ژست و نحوه نشستن، رو در رو شدن و چشم‌در چشم شدن وقتی کواد کوپتر وارد اتاق می‌شود، شهید سنوار چشم‌در چشم با او می‌نگرد، کاملاً آن را رصد می‌کند، تیزبین است تا ببیند چه اتفاقی می‌خواهد بیفتد. نه می‌ترسد، نه

با بزرگ‌نمایی ترور‌ها و برجسته‌سازی ماشین ترور خود، به دنبال دستاوردسازی است.

بازخورد اول سنوار رزم‌آور بود، نه دیپلمات!

آن ویدئو باعث فرورختن دیوار دروغین بلندی شد که صهیونیست‌ها بنا کرده بودند. آن‌ها می‌گفتند سنوار چندین لایه از اسرار ادور خودش سپر انسانی قرار داده، در تونل‌هاست و اگر بخواهیم به او حمله کنیم اسرا کشته می‌شوند. این روایتی بود که غربی‌ها ساخته بودند. لسانی با این مقدمه می‌گوید: «اولین بازخورد فیلمی که منتشر شد، این بود که این تصویر دروغین را که او تنها یک دیپلمات بود و خودش را محصور کرده در هم شکست. بلکه مخاطب با یک رزم‌آور و جنگنده مواجه می‌شود که دارد در خط مقدم نبرد می‌جنگد. بنا بر این آن دروغ‌ها فرو ریخت و تصویرسازی از شهید سنوار به عنوان یک رزم‌آور رقم خورد».

بازخورد دوم روحیه جنگاوری، پایمردی و ایستادگی

شهید سنوار، فرد ۶۲ ساله‌ای که به شدت مجروح شده، بدنش خسته از چندین ساعت جنگ است، چندین

صاحب خانه‌ای که سنوار در آن جا شهید شد در استوری اینستاگرامش نوشت: «ظاهرترین و والاترین مبل جهان در خانه ماست»

جامی‌زند؛ در حالی که دستش جراحت عمیقی برداشته و خونریزی شدید دارد. این یک پلان وقاب‌ماندگار است. **۳ کنش و اتفاقی که رقم می‌خورد** یعنی پرتاب تکه چوب به سمت کواد کوپتر برای دور کردن این ریزپرنده و منحرف‌کردنش. ایشان در ۶۲ سالگی بعد از دوندگی و مبارزه‌ای که در فیلم دیگری شاهدش بودیم (در آن ساختمان در حال تیراندازی و تبادل آتش با سربازان رژیم صهیونیستی بوده‌اند) در حالی که پا، سر و دست راستش جراحت برداشته، با دست چپ آن‌ش را به سمت ریزپرنده پرتاب می‌کند. این سه قسمت، سه قسمت طلایی است.

هدف رژیم صهیونیستی چه بود؟

اصولاً رژیم صهیونیستی هدف گذاری کرده بود که از طریق این ویدئو به سه دستاورد برسد. اول، نمایش اقتدار فنی و اشراف اطلاعاتی، دوم ناامیدسازی و بآس در بدنه مقاومت فلسطین که رهبرشان به این وضعیت دچار شده، سوم بزرگ‌نمایی و برجسته کردن به این خاطر که بتواند در افکار عمومی بگوید «جنگ ختم شود چون من دستاورد داشتم». «لسانی» با بیان این سه هدف ادامه می‌دهد: «نتانیا هو دو هدف را برای به راه انداختن جنگ بیان کرده بود؛ نابودی حماس و بازگشت آوارگان اشغالگر. وقتی هیچ کدام از این اهداف محقق نشد، صرفاً

در سوگ «سنوار»

مروری بر چند طرح هنری از لحظه شهادت فرمانده حماس که در شبکه‌های اجتماعی پربازدید شد

هنرمندان بسیاری در کشورهای مختلف جهان پس از شهادت «یحیی سنوار» دست به قلم شدند و با خلق آثار هنری با رنج مردم‌آزاده جهان و امت جهان اسلام همدردی

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

سه شنبه • اول آبان ۱۴۰۳
۱۸ ربیع الثانی ۱۴۴۶ • ۱۲ اکتبر ۲۰۲۴
شماره ۲۱۶۱۴

۲۸۳۳

در زندگی سلام امروز بخوانیم:

۲

بدهی خواب چیست؟

بمب‌ساعتی زیرپای روان

انسان نگران، بدترین پیش‌بینی‌ها را در ذهن خود تصور می‌کند، در این افکار غرق می‌شود و توان مدیریت شرایط را از دست می‌دهد؛ از آسیب‌های نگرانی‌های مداوم چه می‌دانید؟

۳

۳ جمله ممنوعه به دوست سوگوار مان

۴

طنز! شهریه دانشگاه را کی نداده و کی نگرفته؟

ساعت خون از دست داده (صهیونیست‌ها ساعت ۱۵ اولین گلوله تانک را به خانه شلیک کردند، صبح فردا کواد کوپتر وارد خانه شده که فیلمش را دیدیم)، اما محکم نشسته و آن‌ش را پرتاب می‌کند تا ریزپرنده را منحرف و وادار به خروج از خانه کند. این کارشناس رسانه با تشریح این صحنه از ویدئو بازخورد آن در سطح جهان می‌گوید: «این صحنه‌ها مفاهیم روحیه جنگاوری، جنگندگی، پایمردی و ایستادگی را به ذهن مخاطب متبادر و صادر می‌کند. ما در فضای رسانه‌ای و هنری ایران و در فضای جهان عرب و جهان اسلام و حتی جهان با نمادسازی از مفهوم «ایستادگی تنها در خط مقدم» مواجهیم». «لسانی» در ادامه می‌گوید: «ما در دفاع مقدس این تجربه را داشتیم که کسانی به تنهایی خط مقدم را نگه می‌داشتند. فرد بازمانده، از بخش‌های مختلف خط، با آرمی جی، تیربار، کلاش و سلاح‌های مختلف آتشبار می‌کرد تا دشمن احساس نکند فقط یک نفر باقی مانده است».

تولیدات هنری برای یک شهادت هنری

به اعتقاد «لسانی» این حالت «ارتش یک‌نفره»، جنگاوری و ایستادگی، خیلی هیجانی و جهشی در تولیدات هنری خودش را بروز داد. او در انتها می‌گوید: «آمار فنی و عددی در دست ندارم، اما به نظر می‌رسد حجم تولیدات هنری در کشور ما برای یحیی سنواری که از فلسطین و از مذهب تسنن بود، از حجم تولیداتی که برای سایر شهدا انجام شد، خیلی بیشتر بود. این نشان می‌دهد این میزانشن و چنین اجزا در صحنه و این نوع مواجهه با دشمن صهیونیست، مثل قطعات یک پازل هنری یا یک اجرای بی‌نقص هنری واقعاً در نمادسازی، چهره‌سازی و اسطوره‌سازی از شهید سنوار مؤثر بوده است».

طرح جالب روزنامه زاینی
برای فرمانده شهید «یحیی سنوار»

تابلویی از شهید «سنوار»
هنری که هیچ‌صورت با
شکل طبیعی در آن قابل
شناسایی نیست و فقط
از رنگ و فرم‌های نمایشی
برای بیان مفاهیم خود
بهره می‌گیرد

راجع به این آدم چیه، این ویدئو به نظر عکس اون هدف کار کرد. حماس اگر هم می‌خواست نمی‌تونست چنین صحنه‌هایی رو تصویرسازی کنه. یورونیوز هم در گزارشی نوشت: «یک راننده تاکسی ۳۰ ساله در غزه می‌گوید: «من از شب گذشته این ویدئو را ۳۰ بار تماشا کردم، هیچ راه بهتری برای مرگ وجود ندارد». او در ادامه می‌گوید که «تماشای روزانه این ویدئو» را به وظیفه‌ای برای فرزندان و نوه‌های خود در آینده تبدیل خواهد کرد. یک زن فلسطینی ۴۲ ساله که مادر چهار فرزند است در مورد ویدئوی آخرین لحظات زندگی یحیی سنوار می‌گوید: «می‌گفتند در تونل‌ها پنهان شده است. می‌گفتند اسرای اسرائیلی را نزدیک خود نگه داشته است تا جان‌ش حفظ شود. اما دیروز دیدیم که او در رف‌ج با سربازان اسرائیلی می‌جنگید، جایی که از ماه مه به اشغال درآمده است». این واکنش‌ها بخش کوچکی از بازخوردهایی است که نشان می‌دهد آن ویدئوی ۴۷ ثانیه‌ای از آخرین لحظات زندگی شهید سنوار، اثرگذاری دقیقاً برخلاف اهداف رژیم صهیونیستی داشته است.